

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๖

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๐.๐๕ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา โดยมีนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๒๐ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม จำนวน ๓ เรื่อง

๑) เรื่องที่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๑ เรื่อง

- รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “ทำอย่างไรให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Integrity and Transparency Assessment : ITA) น่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับของเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน” ของคณะกรรมการการกิจการองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๒) เรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๒ เรื่อง

๒.๑ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน สำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๒.๒ กรณีหลักเกณฑ์และวิธีการขอปรึกษาหารือของสมาชิกวุฒิสภาก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ข้อ ๑๘ และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอปรึกษาหารือฯ ว่าการขอปรึกษาหารือจะต้องดำเนินการปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของวุฒิสภาที่จะพิจารณาได้ โดยขอให้สมาชิกขอปรึกษาหารือเฉพาะในวันที่ประธานวุฒิสภาอนุญาต คือทุกวันอังคาร ตั้งแต่เวลา ๐๘.๔๕ - ๐๙.๓๐ นาฬิกา และให้สมาชิกยื่นความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่บริเวณหน้าห้องประชุมวุฒิสภา ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา จนครบจำนวนที่กำหนด หรือเมื่อถึงเวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา ของวันดังกล่าว ส่วนการขอปรึกษาหารือที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น จะพิจารณาอนุญาตเฉพาะกรณีที่มีเหตุจำเป็นตามที่ได้กำหนดไว้

ในระเบียบวาระการประชุมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอปรึกษาหารือฯ ข้อ ๔ วรรคสอง เท่านั้น หากกรณีเป็นการยกมือขอปรึกษาหารือเพิ่มในห้องประชุมโดยที่มิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวข้างต้นจะไม่อนุญาต ทั้งนี้ เพื่อให้การประชุมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและไม่เป็นการกระทบเวลาการพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ในระเบียบวาระการประชุมที่ได้กำหนดไว้แล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
(๓) กระทั่งถาม	(ไม่มี)
(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	จำนวน ๓ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง แนวทางการสร้างความรักความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ (พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์) รองประธานคณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คนที่สี่ (นางสาวปิยฉวี วัณเฉลิม) ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า ความสามัคคีปรองดองของคนในชาติเป็นเรื่องสำคัญ เพราะทำให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และประเทศชาติมีความมั่นคง ผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการพบว่า สาเหตุของความขัดแย้งต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่เกิดจาก “คน” และในบางกรณีอาจมีปัจจัย “โครงสร้าง/ระบบ” เป็นสาเหตุหลักเพิ่มเติมด้วย โดยพบประเด็นความขัดแย้ง รวม ๖ ประเด็นด้วยกัน คือ ประเด็นทางการเมือง (ร้อยละ ๒๘.๑) ประเด็นความเหลื่อมล้ำ (ร้อยละ ๑๗.๒) ประเด็นการทุจริตคอร์รัปชัน (ร้อยละ ๑๖.๙) ประเด็นด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (ร้อยละ ๑๔.๙) ประเด็นการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน (ร้อยละ ๑๒.๔) และประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือสิทธิขั้นพื้นฐาน (ร้อยละ ๑๐.๕) แนวทางการบริหารจัดการความขัดแย้งในประเทศไทย มีทั้ง (๑) การจัดการความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพด้วยสันติวิธี (๒) การสร้างฉันทศน์หรือภาพอนาคตร่วมกัน และ (๓) การส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการความขัดแย้งเชิงสร้างสรรค์ กระบวนการเสริมสร้างความสามัคคีปรองดอง อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการความขัดแย้ง ประกอบด้วย (๑) กระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ได้แก่ การปฏิรูปการศึกษาและจัดทำหลักสูตรผ่านการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) การส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning Education) และการสร้างและการปลูกฝังจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมและสำนึกสาธารณะ (Public Consciousness) หรือ “จิตสาธารณะ” (๒) กระบวนการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง ได้แก่ การยอมรับกฎกติกาทางการเมือง รัฐควรดำเนินการเรื่องคุณภาพของการบริการขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (๓) การปฏิรูประบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (๔) การบริหารทรัพยากรบุคคลของภาครัฐด้วยระบบคุณธรรม (Merit System) ลดบทบาทของระบบอุปถัมภ์ สร้างระบบคุณธรรมเพื่อให้

เกิดความยุติธรรมกับทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (๕) การกำหนดประเด็นทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ และมีการนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และ (๖) การปฏิรูปสื่อและการออกกฎหมายหรือมาตรการควบคุมสื่อให้ครอบคลุมและทั่วถึง

คณะกรรมการการจึงได้มีข้อเสนอแนวทางการบริหารจัดการความขัดแย้งและเสริมสร้างความสามัคคีปรองดอง โดยให้มีกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การสร้างความตระหนักรู้ให้กับคนในสังคมถึงความสำคัญของความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ การผลักดันให้การสร้างความสามัคคีปรองดองเป็นวาระแห่งชาติ และขับเคลื่อนภายใต้หลัก นิติธรรม ยุติธรรม และเมตตาธรรม ตลอดจนการกำหนดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสันติภาพ/สถาบันที่เป็นกลาง เพื่อเป็นกลไกในการบริหารจัดการความขัดแย้งแห่งชาติ

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยได้มีสมาชิกวุฒิสภาแสดงความคิดเห็นต่อรายงานในเรื่องดังกล่าวสรุปได้ว่า การขาดความรัก ความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ เป็นภัยคุกคามต่อสันติสุขไทย สาเหตุมาจากไม่รู้ปมชาติ ขาดกระบวนการคิด ทั้งจิตวิญญาณความเป็นไทย นำไปสู่การเกิดความขัดแย้ง โดยในความขัดแย้งเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะมีองค์ประกอบ ๓ ส่วน คือ คู่กรณี สาเหตุของความขัดแย้ง และเงื่อนไขความขัดแย้ง สาเหตุของความขัดแย้ง มาจากความแตกต่างในมิติต่าง ๆ เช่น ความคิด ทัศนคติ อุดมการณ์ ความเหลื่อมล้ำ เป็นต้น ซึ่งเราสามารถใช้ประโยชน์ของความขัดแย้งได้ การสร้างความรัก ความสามัคคีปรองดอง จึงต้องบริหารจัดการความขัดแย้ง มิใช่ยุติความขัดแย้ง ทำให้เกิดการปรับแนวคิด/กระบวนการทัศน์ มองสถานการณ์ในภาพเดียวกัน ความสามัคคีปรองดองของคนในชาติไม่อาจเกิดขึ้นได้ หากสังคมขาดความยุติธรรม และเห็นว่า ในการสร้างความสามัคคีปรองดอง ไม่ควรให้ผู้ชนะกำหนดกติกา/กฎหมาย ต้องยอมรับซึ่งกันและกัน มิเช่นนั้นความขัดแย้งจะบานปลาย ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วม และไม่ละเลยหลักการ ๔ ประการประกอบด้วยนิติธรรม ยุติธรรม เมตตาธรรม และศาสนธรรม นอกจากนี้ ข้อสังเกตต่อประเด็นข้อเสนอเรื่องการปฏิรูปสื่อ และการออกกฎหมายควบคุมสื่อว่ามีขอบเขตเนื้อหาเพียงใด หรือความเหมาะสมหรือไม่ รวมทั้งได้มีข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างความรักความสามัคคีปรองดอง ให้คนในชาติ โดย (๑) ควรเน้นย้ำเรื่องการแก้ปัญหาโครงสร้าง/ระบบ การสร้างความรักความสามัคคีปรองดอง การอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลายทางความคิดและวัฒนธรรม มากกว่าเรื่องการเมือง การบริหารจัดการ/แก้ไขความขัดแย้ง/การขัดเกลาทางสังคม ซึ่งอาจทำให้คนในชาติเกิดปฏิกิริยาเชิงลบมากกว่าการให้ความร่วมมือ (๒) ควรดำเนินการโดยการสื่อสาร ในเรื่องการปลูกฝังประวัติศาสตร์ชาติไทย การเมืองการปกครอง สถาบัน และศาสนา ไปยังเยาวชน การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคในทางสังคม โดยเฉพาะเรื่องการศึกษา และการบังคับใช้กฎหมาย และสร้างความเท่าเทียมเรื่องสาธารณสุขภาคในเขตเมืองกับชนบท (๓) นำแนวคิดนวัตกรรม STAR STEMS ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางปัญญาที่สร้างกระบวนการคิดรอบคอบคิดร่วม (Thinking Fusion Platform) สร้างคนคิดรอบคอบคิดร่วม หลอมรวมคุณค่าไทย เกิดสังคม รู้รักสามัคคี มีสันติสุขยั่งยืน โดยให้กระทรวงศึกษาธิการ หรือองค์กรต่าง ๆ จัดหลักสูตร/ปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรม STAR STEMS เพื่อสร้างชุมชน/สังคม STAR STEMS เกิดประเทศไทยในฝัน รู้รักสามัคคี มีสันติสุขยั่งยืน และ (๔) ควรนำกลไกที่มีอยู่แล้วในสถานศึกษา/สังคมไทย มาปรับใช้ ประกอบด้วย

๑) ลูกเสือเนตรนารี ๒) นักศึกษาวิชาทหาร ๓) ชมรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ๔) ค่ายอาสาในรั้วมหาวิทยาลัย และ ๕) สภาเด็กและเยาวชน

หลังจากการอภิปรายของสมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะอนุกรรมการ (พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า ในประเด็นการปฏิรูปสื่อและการออกกฎหมายหรือมาตรการควบคุมสื่อให้ครอบคลุมและทั่วถึงนั้น เป็นข้อมูลที่สรุปมาจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ซึ่งคณะกรรมการจะปรับปรุงการใช้ถ้อยคำเรื่องดังกล่าวในรายงานให้เหมาะสม และนำข้อเสนอแนะจากสมาชิกวุฒิสภาไปพิจารณาประกอบการจัดทำเอกสารรายงานให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง รายงานผลการดำเนินงาน เรื่องที่ ๑ รายงานประเมินผลฉบับสมบูรณ์ (Final Report) : การประเมินผลแผนงานหรือโครงการ เรื่องที่ ๒ รายงานการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับภาพรวมและระดับแผนงานหรือโครงการ ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ (พลเอก ชชาติอุดม ติตถะสิริ) ได้เสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ พิจารณาศึกษาติดตามความคืบหน้าการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ ซึ่งได้พิจารณาศึกษาและติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ และรายงานของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ประกอบด้วย รายงานประเมินผลฉบับสมบูรณ์ (Final Report) บทสรุปผู้บริหาร Executive Summary โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อติดตามการประเมินผลแผนงานหรือโครงการ ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ (ปรับปรุงครั้งที่ ๑) และรายงานการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับภาพรวมและระดับแผนงานหรือโครงการ ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ (รายงานการประเมินผลโครงการในภาพรวมรอบ ๖ เดือน ครั้งที่ ๓) โดยมีข้อเสนอแนะสรุปได้ดังนี้

๑. แผนงานหรือโครงการที่มีการดำเนินการในการจัดซื้อครุภัณฑ์หรือปรับปรุงก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ให้กับส่วนราชการ บุคคล หรือกลุ่มบุคคล ควรให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบดำเนินการ

ดูแลรักษาซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง และในกรณีที่ต้องการดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ควรมีแผนในการที่จะเตรียมแหล่งเงินทุนสำหรับการจัดซื้อทดแทน

๒. โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่มีการดำเนินการทางด้านการเกษตรที่เป็นการสร้างรายได้ และเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางพระราชดำริที่ได้พระราชทานฯ ซึ่งมีเงื่อนไขให้เกษตรกรต้องมีที่ดินที่ถูกต้องตามกฎหมายเข้าร่วมโครงการเป็นระยะเวลา ๕ ปี ส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานเจ้าของโครงการควรมีระบบการควบคุมและกำกับการดำเนินโครงการให้มีความยั่งยืนรวมทั้งให้มีการติดตามรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเป็นรายปี เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเป็นต้นแบบการเรียนรู้

๓. กระทรวงการคลังควรเผยแพร่ข้อมูลรายงานของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ทั้ง ๒ เรื่องดังกล่าว ซึ่งมีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการดำเนินการ ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการถอดบทเรียนแยกเป็นกลุ่มแผนงานหรือโครงการให้หน่วยงานเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ร่วมดำเนินการตามแผนงานโครงการ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบและนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔. การใช้จ่ายเงินตามแผนงานหรือโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินฯ ในส่วนของการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการหรือภาคประชาชน ผู้ที่รับผิดชอบโครงการควรมีการบันทึกข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและการแก้ไขเป็นรายโครงการ โดยเฉพาะแผนงานหรือโครงการที่ภาคประชาชนเป็นผู้จัดซื้อจัดจ้าง ส่วนราชการที่รับผิดชอบควรตรวจสอบการจัดทำบันทึกคำชี้แจงข้อบกพร่อง ปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งเหตุผลให้ชัดเจน และควรให้ความสำคัญกับการบริหารพัสดุของผู้ที่รับผิดชอบจนกว่าครุภัณฑ์ดังกล่าวจะหมดอายุการใช้งาน

ในการนี้ ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบประเมินผลและการบริหารโครงการเงินกู้ รักษาการผู้อำนวยการสำนักบริหารและประเมินผลโครงการลงทุนภาครัฐ (นายอัคนิทิต บุญโญ) ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการอาวุโส บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด (ที่ปรึกษาโครงการ) และผู้เชี่ยวชาญด้านการติดตามและประเมินผลโครงการ มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง (สวค.) (นายสุวิทย์ สรรพวิทย์ศิริ) ได้ร่วมชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม สรุปได้ว่า การประเมินผลแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดฯ กลุ่มที่ปรึกษาบริษัท ทริส และ สวค. ได้มีการลงพื้นที่เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยการประเมินจะคิดคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนวงเงินกู้ที่ได้อนุมัติตามแต่ละโครงการแต่ละกลุ่มแผนงาน ทำให้คะแนนอยู่ในระดับดีมากหรือระดับเกรด A และมีโครงการที่ยกเลิกการดำเนินโครงการ จำนวน ๒๗ โครงการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ๖๔ โครงการ สำหรับการประเมินผลลัพธ์หรือผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวม เป็นการประเมินด้วยแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค ซึ่งการใช้จ่ายตามพระราชกำหนดฯ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และรัฐมีโอกาที่จะได้รายได้กลับคืนสูงสุดจากการจัดเก็บภาษีภายในระยะเวลา ๒ - ๓ ปี

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาสถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่อง (ไอซีดี) ลาดกระบัง คณะกรรมการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการคมนาคม (พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ) กรรมการในฐานะประธานคณะอนุกรรมการด้านการคมนาคมทางบกและทางราง (นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ) และที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการด้านการคมนาคมทางบกและทางราง (นายสุนทร ผจญ) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า รายงานการพิจารณาศึกษานี้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคมนาคมขนส่งของไทยระยะ ๒๐ ปี ที่มุ่งเน้นการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ การขนส่งที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการขนส่งที่ยั่งยืน โดยสถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่อง (Inland Container Depot) หรือ ICD (ไอซีดี) ลาดกระบัง เป็นประตูการค้าที่สำคัญของการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศด้วยระบบคอนเทนเนอร์ เป็นการขนส่งทางรางจากกรุงเทพมหานคร เชื่อมต่อกับท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งปัจจุบันการดำเนินงานของสถานี ไอซีดี ลาดกระบัง จำนวน ๖ สถานี มีปัญหาที่สำคัญ ๒ ประการ คือ (๑) ปัญหาด้านการบริหารจัดการสัญญาสัมปทานที่ยังไม่มีผู้รับสัมปทานสถานีที่ชัดเจน เป็นระยะเวลานานถึง ๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๖๖) ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยและกระทรวงคมนาคม ยังมีความเห็นไม่ตรงกันในเรื่องรายงานการวิเคราะห์และศึกษาโครงการสรรหาเอกชนเพื่อร่วมลงทุน เป็นผู้ประกอบการสถานี ไอซีดี ลาดกระบัง สัญญาสัมปทานดังกล่าวจึงยังไม่ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และ (๒) ปัญหาการจราจรภายในสถานี ซึ่งมีโครงสร้างพื้นฐานสถานีไม่รองรับตู้สินค้าที่มีปริมาณผ่านเข้าออกสถานีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ขาดระบบการบริหารจัดการรับส่งตู้สินค้าที่มีประสิทธิภาพ พื้นผิวถนนภายในสถานีโดยเฉพาะทางเข้าสถานีฝั่งถนนมอเตอร์เวย์มีความเสียหาย โดยปัญหาทั้ง ๒ ประการดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการและพัฒนาสถานีได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ส่งผลให้รัฐสูญเสียรายได้ เสียโอกาสทางเศรษฐกิจและไม่สร้างศักยภาพในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ โดยคณะกรรมการมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับแผนเร่งด่วน

- ปัญหาสัญญาสัมปทาน ในระยะสั้น การรถไฟแห่งประเทศไทยควรเร่งตรวจสอบรายงานผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการเพื่อคัดเลือกเอกชนเป็นผู้ประกอบการสถานี และนำผลการศึกษาส่งให้กระทรวงคมนาคมเร่งพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

- ปัญหาการจราจร การรถไฟแห่งประเทศไทยควรบริหารจัดการพื้นที่ลานจอดไม่ให้รถบรรทุกจากภายนอกเข้ามาจอดในสถานีแบบประจำ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เร่งพัฒนาพื้นที่ขำรูดภายในสถานีจากเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และประสานผู้ประกอบการสถานีและ SRTO ท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อเพิ่มเที่ยวการขนส่งตู้สินค้าระหว่างสถานีและท่าเรือแหลมฉบังด้วยระบบรางให้มากที่สุด

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับแผนระยะกลางและระยะยาว

- ปัญหาสัญญาสัมปทาน การรถไฟแห่งประเทศไทยควรเร่งตรวจสอบโครงการสรรหาผู้ประกอบการอีกครั้งตามหนังสือที่เคยส่งถึงปลัดกระทรวงคมนาคม ที่ รพ ๑/๑๐๘๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ เรื่องรายงานชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินโครงการสรรหาเอกชนเพื่อร่วมลงทุน

เป็นผู้ประกอบการสถานี ไอซีดี ลาดกระบัง และเร่งตรวจสอบ จัดทำข้อมูลประกอบการพิจารณา และนำเสนอผลการคัดเลือกและร่างสัญญาไปยังคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

- ปัญหาการจราจร การรถไฟแห่งประเทศไทยควรแก้ไขปัญหาในเชิงบริหารจัดการร่วมกับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยบังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ประธานผู้ประกอบการ ไอซีดีในการบริหารการรับส่งตู้สินค้าที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางระหว่างสถานี (ไอซีดี) ลาดกระบัง และท่าเรือแหลมฉบัง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานีที่มีความเสียหาย นอกจากนี้ กรมทางหลวงจำเป็นต้องออกแบบโครงสร้างพื้นฐานด้านเส้นทางทางเข้าและออกสถานีใหม่ โดยควรดำเนินการก่อสร้าง Ramp 3 เพื่อเชื่อมต่อการเดินทางจาก ทล. ๓๗๐๑ (จากกรุงเทพมหานคร) เข้าสู่ไอซีดี ลาดกระบังโดยตรงก่อน และกระทรวงคมนาคมจำเป็นต้องพิจารณาศึกษาการก่อสร้างสถานี ไอซีดี แห่งที่ ๒ หรือ Dry port แห่งใหม่เพื่อรองรับปริมาณตู้สินค้านำเข้าและส่งออกที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

(ไม่มี)

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๑ เรื่อง

- ร่างนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ (ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ ของที่ประชุมวุฒิสภา รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ รักษาราชการแทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายฉัตรชัย บางชวด) กับคณะ ได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว แลกผลการศึกษาต่อที่ประชุม โดยประธานคณะกรรมการ (พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์) และรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการรักษาความมั่นคง และปกป้องผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบกและทางทะเล (พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ) ได้แลกเปลี่ยนผลการศึกษาต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ว่า ร่างนโยบายการบริหาร และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ จากการดำเนินงานในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ตามนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๒ ผลการดำเนินงาน เป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งจากการวิเคราะห์สถานการณ์ สถานะแวดล้อมตามร่างนโยบายฯ ฉบับนี้

พบว่า การกำหนดเงื่อนไขที่เกิดปัญหาใน ๓ ระดับ คือ เงื่อนไขระดับบุคคล ระดับโครงสร้าง และระดับวัฒนธรรม ไม่แตกต่างจากนโยบายฯ ฉบับที่ผ่านมา ด้วยสถานการณ์และบริบทด้านความมั่นคงเปลี่ยนแปลงไป กลุ่มคนที่เห็นต่างจากรัฐมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างเปิดเผยมากขึ้น มีการบ่มเพาะแนวคิดต่อต้านรัฐแบบสุดโต่ง มีการแทรกแซงจากองค์กรภายนอกประเทศมากขึ้น แต่ร่างนโยบายฯ ยังไม่ให้ความสำคัญและน้ำหนักในการแก้ไขเรื่องดังกล่าว และไม่ได้พุ่งเป้าหมายไปที่การลดการบ่มเพาะ ทำให้มีผู้ก่อเหตุหน้าใหม่เพิ่มขึ้น อีกทั้งมองปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ปัญหาไม่ครอบคลุม ภาพสถานการณ์ของกลุ่มคนที่เห็นต่างจากรัฐที่ระบุไว้ไม่ชัดเจน นอกจากนี้ ไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบในระดับวัตถุประสงค์ทำให้การบูรณาการในระดับวัตถุประสงค์เกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้น จึงควรกำหนดผู้รับผิดชอบในระดับวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการบูรณาการที่ประสานสอดคล้องกัน และควรมีกระบวนการติดตามประเมินผลที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะว่า ควรทบทวนการวิเคราะห์สถานการณ์ สภาวะแวดล้อมให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน รวมถึงการวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การวิเคราะห์กระแสการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทั้งในบริบทการเมืองข้ามพรมแดนของรัฐและการเมืองภายในรัฐ ควรเพิ่มประเด็นที่ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายฯ และตารางประสานสอดคล้องในเรื่องการเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนที่เห็นต่างจากรัฐซึ่งในร่างนโยบายฯ ไม่มีแนวทางเอาชนะและหยุดยั้งการรุกทางการเมืองที่ชัดเจน การกำหนดนโยบายควรให้ความสำคัญกับบริบทของพื้นที่ มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่มากขึ้น ปัญหาความยากจน ปัญหาทางเศรษฐกิจที่ศักยภาพของพื้นที่ถูกบดบังด้วยสถานการณ์ความไม่สงบ ยังคงมีผลการแก้ไขไม่เป็นที่น่าพอใจ เห็นควรมีนโยบายมุ่งเน้นในเรื่องการเพิ่มมาตรฐานการศึกษา การลดการบ่มเพาะเยาวชน และการสร้างงานสร้างอาชีพ นอกจากนี้ กลไกบูรณาการการทำงานในระดับพื้นที่ไม่ควรเป็นเพียงการบูรณาการในระดับแผนงานโครงการเท่านั้น ควรมีการกำหนดกลไกบูรณาการที่เป็นทางการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ และเนื่องจากประชาชนเป็นจุดศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหาทั้งหมด การแก้ไขปัญหาควรกำหนดพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ข่าวที่เป็นจริงในแต่ละพื้นที่ โดยเน้นพื้นที่ระดับตำบลและหมู่บ้านในแผนงานแก้ไขด้านความมั่นคงและงานพัฒนา จึงควรพิจารณาโครงการตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มาเป็นกรอบหลักในการกำหนดพื้นที่

ภายหลังคณะกรรมาธิการแถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะยาวที่ทุกรัฐบาลดำเนินการต่อเนื่องอยู่แล้ว แต่เพื่อให้นโยบายฉบับนี้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง เห็นควรต้องมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติได้ และเห็นว่าปัญหาของจังหวัดชายแดนภาคใต้มี ๔ ประการ ได้แก่ พื้นที่ไม่ปลอดภัย ขบวนการโจรใต้มีตัวตนจริง เจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้มแข็ง และประชาชนไม่เชื่อมั่นในเจ้าหน้าที่รัฐ ทำให้เกิดผลกระทบ คือ มีความรุนแรงและเกิดการสูญเสีย การพัฒนาพื้นที่ไม่สามารถทำได้เต็มที่ สุ่มเสี่ยงต่อการเสียดินแดน ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์และงานข่าวกรองขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงควรกำหนดนโยบายให้ตรงกับประเด็นปัญหาเพื่อให้การแก้ไขปัญหาตรงจุดและบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายฉบับนี้และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และเห็นว่า

กระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขไม่ควรเป็นการพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนการกระจายอำนาจเท่านั้น แต่ต้องเป็นการพูดคุยเพื่อแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งและดำรงปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นปัญหาภายในประเทศเพื่อป้องกันการแทรกแซงจากต่างประเทศ และเพื่อยุติความรุนแรงไม่ว่าจะเกิดจากฝ่ายใด รวมถึงเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากนั้น รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ รักษาราชการแทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายฉัตรชัย บางชวด) ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า เกี่ยวกับข้อสังเกตในเรื่องโครงการและแผนงาน ซึ่งเป็นโครงการและแผนงานเดิมต่อเนื่อง ทั้งโครงการระยะสั้นและระยะยาวขอรับไปปรับปรุงให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยจักเน้นเรื่องความปลอดภัยซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และในกรณีเจ้าหน้าที่รัฐไม่เข้มแข็งขาดทักษะได้มีการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงและให้ความสำคัญในเรื่องนี้ สำหรับกรณีประชาชนไม่เชื่อมั่นในเจ้าหน้าที่รัฐ ขณะนี้ได้มีการประเมินติดตามและสำรวจความเห็นเพื่อนำมาประกอบการพิจารณากำหนดแนวทางเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น และข้อสังเกตเกี่ยวกับกรณีการพูดคุยสันติสุข ต้องไม่ใช่เป็นเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยนการกระจายอำนาจอย่างเดียวควรมีการพูดคุยในเรื่องอื่น ๆ โดยต้องป้องกันการแทรกแซงจากต่างประเทศด้วย ขอรับไปปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งเรื่องนี้ได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการปฏิบัติและข้อจำกัดต่าง ๆ รวมถึงกรอบแนวคิดและหลักการทำงานในระยะต่อไป โดยหลักการสำคัญในการดำเนินการคือ การสานต่อการดำเนินการที่ผ่านมาเพื่อนำไปสู่การดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด โดยที่นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นแผนระดับ ๓ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีความเชื่อมโยงในการจัดทำกรอบงบประมาณประจำปีและเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติซึ่งได้นำมาบูรณาการทั้งหมดแล้ว ทั้งนี้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติขอรับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการและสมาชิกวุฒิสภาไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๗) เรื่องอื่น ๆ

(ไม่มี)

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๓๕ นาฬิกา

สำนักงานการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา